

РЕШЕНИЕ

№ 126

гр. Търговище, 23.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ, VII СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Боряна Ст. Петрова

при участието на секретаря Красимира Ал. Кирилова
като разгледа докладваното от Боряна Ст. Петрова Гражданско дело № 20213530101110 по описа за 2021 година

Иск с правно основание чл.49 от Закона за задълженията и договорите. При условията на евентуалност е предявен и иск с правно основание чл.50 от ЗЗД.

Производството по делото е образувано въз основа на депозирана искова молба от С. СТ. Б. от гр.Ш. против Висш съдебен съвет София, с която са предявени частични иски в размер на 1 000 лв. от общ размер 7 000 лв., при условията на евентуалност за заплащане на неимуществени вреди от непозволено увреждане. Претендира се и лихва за забава от датата на увреждането. Ищцата твърди, че на 06.02.2020 година около обяд се отправила към сградата на Съдебна палата Ш., където имала служебен ангажимент. Времето било студено със снеговалеж. Решила да влезе през рампата за хора с увреждания. Спъвайки в началото и се подхлъзнала и паднала. В началото на тази рампа имало поставени тогава две гланцирани плочки, покрити със сняг, поради което тя не ги забелязала. Твърди, че там не е имало поставени обезопасителни табели за съществуваща опасност, нито въпросните плочки са били покрити и обезопасени. При падането почувствала силна болка в областта на китката на лявата ръка и левия крак. Потърсила лекарска помощ, като при прегледа се установило, че имала счупване на долния край на лъчевата кост. Ръката и се подула, изпитвала силни болки. На мястото на счупването е била поставена ортеза, за да се обездвижи ръката и са и били изписани обезболяващи медикаменти. В периода на възстановяване не могла да упражнява професията си, не можела да полага труд, да се грижи за семейството и децата си, както и не можела сама да се обслужва. Поради горното и в резултата на причинения и дискомфорт, станала изключително нервна и напразната. Дълго време изпитвала силни болки и страдания, което рефлектирало върху физическата и активност и трудоспособност, върху психическото и равновесие. Твърди се, че сградата е собствена на ответника по делото Висш съдебен съвет, а той като собственик не я е поддържал, респ. не е упражнен контрол от лицето, на което е възложено управлението на сградата и поддържането и в изправност и в състояние, годно за ползване. Оценява претърпените от нея неимуществени вреди на 7 000 лв., но е предявила иск за част от тях- 1 000 лв. При условията на евентуалност в случай,

че се установи, че увреждането и вредите са настъпили поради свойства на самата вещь, без виновно поведение при ползването ѝ или че не съществува техническа възможност за пълното обезопасяване на вещица, то претендира ангажиране на отговорност от собственика на вещица- ответника по реда на чл. 50 от ЗЗД. Поради изложеното моли да се постанови решение, с което да бъде осъден ответника да и заплати обезщетение за причинените и неимуществени вреди, в размер на 1 000 лв., които са в общ размер на 7 000 лв., ведно със законната лихва от датата на увреждането. При условията на евентуалност се претендира обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 1 000 лв., които са в общ размер на 7 000 лв., ведно със законната лихва от датата на увреждането, в резултата от увреждане от вещь, собственик, на която е ответникът. Претендират се и разноски.

Ответникът оспорва предявените искове. С отговора навежда твърдения, че не са налице основания за ангажиране на отговорността му. По предявеният иск с правно основание чл.49 от ЗЗД, се излагат твърдения, че поддръжката на сградата Съдебна палата- Ш. и теренът, върху който същата е построена е възложено на административния ръководител на ОС-Шумен. Собственикът, респ. лицата, на които е възложено стопанисването на вещица, не са извършили незаконосъобразни действия, довели до увреждането. Поради горното моли предявеният частичен иск да бъде отхвърлен. Оспорва се и предявения при условията на евентуалност иск, с правно основание чл.50 от ЗЗД, с твърдението, че увреждането е настъпило поради свойствата на самата вещь или поради несъществуваща техническа възможност за пълното и обезопасяване. Прави се възражение за съпричиняване от страна на ищцата, изразяващо с в поведение от нейна страна, довело до вредоносния резултат. Във връзка с възраженията по иска с правно основание чл.49 от ЗЗД, от страна на ответника се прави искане за привличане на помагач – ОС-Шумен на негова страна.

Третото лице помагач- Окръжен съд Шумен, с отговора си оспорва предявените искове. Навеждат се твърдения, че не е налице бездействие от страна на Окръжен съд- Шумен, и по конкретно на Административния му ръководител, на когото е възложено стопанисването на сградата, във връзка с обезопасяване на посочения участък. Със Заповед РД -07 №46/05.06.2017 г. на Административния ръководител - председател на Окръжен съд-Шумен е възложено на Управител на съдебни сгради в ШОС да организира и изготвя график на чистачите, които следва да почистват в и около съдебната палата, действала и към момента на инцидента с ищцата. В деня на инцидента с ищцата е била почистена голяма част от площадното пространство пред съдебната палата и е било осигурено безопасно преминаване през него и влизане в сградата на съда. Твърди се, че не е осъществен фактическият състав на отговорността по чл.49 от ЗЗД, а именно липсва противоправно деяние, което да е довело до настъпилата вреда за ищцата. В деня на инцидента, ищцата е решила да премине през непочистено от снежна покривка място, и то при продължаващ снеговалеж, което е довело до настъпване на вредоносния резултат. С това е допринесла за настъпване на резултата и не следва да се вменява като отговорност на длъжностни лица, на които е поверено стопанисването на сградата. Твърди, че ако ищцата е преминала по почиствения участък на площадното пространство, то тя не би претърпяла уврежданията, което води до извод за съпричиняване от страна

на пострадалата.

Оспорва се и иска предявен при условията на евентуалност, с правно основание чл.50 от ЗЗД, с твърдението, че вещите- плочките в началото на рампата за инвалиди, за които ищцата твърди, че са причинили вредата, не притежават свойства, които биха довели до уврежданията и.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът прие за установено следното:

Не е спорно по делото, че на 06.02.2020 година, около 12.30 часа ищцата, се отправила към сградата на Съдебната палата в гр.Шумен. Решила е да използва рампата за лица с увреждания, която отвежда в самата сграда, стъпва на две плочки, които са в основата на тази рампа и пада. Не се спори и относно това, че при падането е получила нараняване в областта на китката на лявата ръка. Другите факти по които няма спор, са следните: тези две плочки, които са били поставени в основата на рампата, към момента на инцидента са били с хлъзгава повърхност, която създава опасност от падане, особено при мокро, влажно време и при снеговалеж. Тези плочки са били част от проект за обновяване на площадното пространство, който е бил осъществен от Община Шумен и Окръжен съд – Шумен няма отношение към възлагането и изпълнението на този проект. Към настоящия момент тези две плочки са подменени, с други, които отговарят на изискванията за безопасност.

От приложената медицинска документация и от заключението по назначената СМЕ, което съдът кредитира изцяло като компетентно и отговарящо на поставените задачи и от разясненията на вещото лице в съдебно заседание се установява, че ищцата е получила на посочената дата счупване на лъчевата кост на лявата ръка, в областта на гривнената става. Причинено и е трайно затрудняване движението на ръката, като възстановяването е продължило около 3.5-4 месеца. Претърпяла е силни болки и страдания в резултат на счупването, като интензитета им е намалявал по време на лечението и възстановяването. Острият период на заболяването е 30 дни, през което е търпяла силни болки и страдания. За този период трайно е била нарушена двигателната функция на лявата ръка. Усложнения не са настъпили и след периода на възстановяването, ищцата може да упражнява професията си. Тази травма няма да бъде препятствие в тази насока.

За установяване релевантните обстоятелства, касаещи претърпените от ищцата неимуществени вреди, са събрани гласни доказателства- показанията на свидетелите Н.Й., Г.Г. и В.Б., последният съпруг на ищцата. С показанията си свидетелката Й. внесе яснота относно мястото където се е случил инцидента. Свидетелката работи като съдебен секретар в Районен съд- Шумен, познава сградата, познава и ищцата. На въпросната дата, в обедната почивка излизала от сградата на съда, имало е снежна покривка около 5 см. и снеговалежът продължавал. Свидетелката била на входа, видяла ищцата, че се отправя към входа по рампата за инвалиди, като в началото на рампата паднала. Свидетелката се притекла на помощ, помогнала и да се изправи, а ищцата

заявила, че изпитва силни болки в лявата ръка. Съгласно показанията на свидетелката в началото на процесната рампа тогава е имало две гланцирани плочки, които били хлъзгави и падането се случило именно върху тях. Тези плочки не са били обозначени или обезопасени по някакъв начин. Обезопасителни ленти са били поставени същия ден, но след инцидента с ищцата. Към момента тези плочки са сменени с нови. Преди и по време на инцидента е имало снеговалеж. Показанията на свидетеля Г. също са относно мястото където е настъпил инцидента, но последният не е бил очевидец и е научил по-късно за случилото се.

От показанията на свидетеля Б., съпруг на ищцата, се установява, че не е присъствал на инцидента, но след като се е случил, му се обадили. Прибрал се от работа и завел съпругата си на лекар. При прегледа се установило, че ръката и е счупена, подула се в областта на счупването. Не можела да движи ръката. Ръката била обездвижена, като това продължило 45 дни. През този период изпитвала силни болки, не можела да се обслужва, не можела да се грижи за детето им и домакинството. Преустановила всичките си занимания, не можела и да работи. Наложило се голямата им дъщеря да се прибере, за да се грижи за майка си и за семейството си. Болките в областта на счупването продължили около шест месеца, не можела да спи, не можела да си почива. Преди инцидента била много активна, занимавала се със спорт, народни танци, но след инцидента преустановила тези занимания. Лекарите я посъветвали да не натоварва ръката. Първите дни, се чувствала много зле, изпитвала силни болки, което наложило да приема болкоуспокояващи лекарства. Всичко това се отразило много зле и на психическото и състояние. Съдът, отчитайки родството на свидетеля с ищцата приема, че следва да кредитира показанията му, като логични, безпротиворечиви и отговарящи и на писмените доказателства по делото, а и като дадени от лице, което ежедневно е било до ищцата и има непосредствени впечатления за последиците на увреждането.

Във връзка с наведеното от ответника и третото лице помагач възрѣжение за съпричиняване поради това, че ищцата не е предприела мерки за собствената си сигурност, по делото липсват данни за това, ищцата да е следвало да предприеме конкретни такива мерки, както и данни здравословното и състояние преди инцидента, да налага допълнителни медицински грижи. Но за установяване основателността на това възрѣжение, бяха изслушани показанията на свидетелите, сочени от третото лице помага- Л. Я.- Г. и Г.Т. Първата свидетелка е упражнявала надзор по проекта за ремонт на пространството пред сградата на Съдебната палата в града, а втората свидетелка заема длъжността Управител „Съдебна сграда“ към Окрѣжен съд-Шумен. Установява се от показанията им, че пространството пред сградата на съда е било ремонтирано приз 2018-2019 година, като в основата на рампата, където се е случил инцидента с ищцата, са били поставени две плочки, които са били с размери около 30 см. ширина и 60 см. дължина. Тези плочки са били с гланцово покритие и били подменени в последствие. Рампата и стѣпалата пред сградата се поддържат и почистват от служители на съда. В деня на инцидента е имало снеговалеж и за да се осигури достѣп до сградата са били почистени стѣпалата пред централния вход и пространството пред тях. Рампата не е била

почистена, не са били поставени табели, които да обозначават, че има опасност от падане, не е била обозначена и по друг начин тази опасност. Ищцата на собствена отговорност е решила да премине през рампата, застрашавайки по този начин здравето си. Освен горното, размерите на плочките, позволявали да бъдат прескочени и по този начин да се избегне опасността.

От приложените писмени доказателства, се установява, че на датата, на която се е случил инцидента през деня е имало снеговалеж и натрупала снежна покривка, която изцяло е покривала видимата земна повърхност, с височина 7 см. Сградата на Съдебна палата град Шумен е сграда предоставена на съдебната власт. С оглед на това Пленумът на ВСС управлява недвижимите имоти на съдебната власт, той носи отговорност по организацията и управлението на имуществото и разпределя ползването на тези имоти. С решение по т. 35 от протокол № 9 от заседанието на Пленума на ВСС, проведено на 09.03.2017 г. /раздел VI, т. 2/, на основание чл. 130а, ал. 2, т. 6 от Конституцията на РБ, чл. 387 и чл. 388, ал. 1 от ЗСВ, във връзка с § 83, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗИД на ЗСВ, на административния ръководител - председател на Окръжен съд - Шумен, е възложено стопанисването на предоставения за управление на Пленума на ВСС, недвижим имот, намиращ се в гр. Ш., на ул. „Съединение” № 1, състоящ се от: Поземлен имот с площ от 2 341 кв. м., Сграда /Съдебна палата/ със застроена площ от 940 кв. м. на четири етажа и сграда /гараж/ със застроена площ от 30 кв. м. със съответните идентификатори и граници, съгласно Акт за държавна собственост № 2236, представен като доказателство по делото. Съгласно чл. 26, ал. 1 от Закона за държавната собственост /ЗДС/, поддържането и текущите ремонти на имотите държавна собственост, предоставени под наем или за ползване, се извършват от наемателите или ползвателите за тяхна сметка. Задължението за поддръжка на сградата и прилежащия терен е на съответния ръководител на органа, в случая Окръжен съд –Шумен, но контролът по осъществяване на тази дейност е на собственика са сградата, в случая органът, който управлява имотите на съдебната власт- ВСС.

Въз основа на събраните по делото доказателства, съдът прави следните изводи:

Отговорността по чл. 49 ЗЗД е гаранционно-обезпечителна по своя характер. Касае се за отговорност за чужди противоправни и виновни действия или бездействия. Тя възниква за възложителя, когато от действие или бездействие на лице, комуто той е възложил извършването на определена работа, настъпят вредоносни последици. Съгласно задължителните за съда тълкувателни разяснения, дадени в Постановление № 7/1959 г. на Пленума на ВС, юридическите лица отговарят по чл. 49 ЗЗД за вредите, причинени от техни работници и служители при или по повод на възложената им работа и тогава, когато не е установено кой конкретно измежду тях е причинил тези вреди. В случая ищцата е ангажирала отговорността на ответника, в качеството му на орган, на който управлява недвижимите имоти на съдебната власт, на основание чл. 49 ЗЗД за причинените ѝ на 06.02.2020 година неимуществени вреди от падане на рампата за хора с увреждания, водеща към входа на сградата, спъвайки в небезопасна и непочистена

плочка в основата и. Поради това и доколкото изпълнителят по поддържането на сградата и прилежащия терен, вкл. стълбището пред централния вход и рампата за хора с увреждания не е изпълнил задълженията си по осигуряване на безопасна среда за придвижване на гражданите, то ВСС следва да поеме отговорността за причинените им вреди, като възложител на работата. В случая субект на отговорност е ВСС, тъй като той отговаря за бездействието на служителите, на които е възложил дейността по поддържането на сградата, доколкото е безспорно установено, че във въпросния ден се е почиствал централния вход, но не и рампата за придвижване на хора с увреждания. За отговорността по чл. 49 от ЗЗД когато при изпълнението на една работа са причинени вреди, е достатъчно само да бъде установено възлагането на работата и причиняването на вредата, което в конкретния случай е установено както от представените от ищцата писмени доказателства, така и от събраните гласни такива, обстоятелство ангажиращо отговорността на ответника.

По отношение на наведеното възражение за съпричиняване поради това, че ищцата не е предприела мерки за собствената си сигурност и на свой риск е решила да премине през непочистената рампа, съдът намира същото за неоснователно. Твърди се, че ищцата е следвало да премине през централния вход, с оглед метеорологичните условия и с оглед на това, че от там е бил осигурен свободен достъп до сградата. Безспорно е, че тази рампа също е подход към входа на сградата и не е била почиствена. Безспорно е също, че не е било поставено обозначение, че там съществува опасност от подхлъзване, не е било ограничено преминаването в тази връзка през нея. С оглед на това не може да се приеме, че преминавайки от там тя е съпричинила резултата. Друг би бил отговора на възражението, в случай, че третото лице помагач, по някакъв начин е сигнализирано за опасността и ограничило поради това преминаването от там. Съпричиняването има обективен характер, като от значение е единствено наличието на такава обективна причинно-следствена връзка, а е ирелевантно субективното отношение /вината/ на пострадалия – в този смисъл т. 7 от ППВС № 17/18.11.1963г. В трайно установената съдебна практика е прието, че приносът на пострадалия следва да бъде надлежно релевиран чрез защитно възражение в процеса, но и следва да бъде доказан по категоричен начин при условията на пълно и главно доказване от страната, която го е въвела. Изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл.51 ал.2 от ЗЗД не може да почива на предположения, а следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Принос за настъпване на увреждането е налице, когато пострадалото лице със своето поведение е създало предпоставки за настъпването на вредите или е допринесло за механизма на увреждането, като тежестта за установяване на тези обстоятелства е върху страната, която твърди, че е налице съпричиняване- Решение №60126/19.11.2021 по дело №1999/2020 на ВКС, ТК, I т.о. Както бе споменато по-горе, би могло да се приеме, че е налице съпричиняване на резултата от страна на ищцата, ако на мястото на инцидента е било поставено обозначение, че там съществува опасност от подхлъзване или е било

ограничено преминаването в тази връзка през рампата, но въпреки това пострадалата е решила на свой риск да премине, знаейки за опасността. С оглед изложеното, съдът приема, че възразението за съпричиняване е неоснователно.

Докато имуществените вреди се присъждат до размера, който е установен, то обезщетението за неимуществени вреди, съгласно разпоредбата на чл.52 от ЗЗД, се определя от съда по справедливост. За да се определи справедливо обезщетение, то в хода на производството следва да бъдат установени редица факти и обстоятелства, които да бъдат съобразени и които да обусловят размера на обезщетението. Не е възможно единствено и само въз основа на твърдението на пострадалия, че е преживял страх, болка и страдание, да се определи размера на справедливото обезщетение. Следва в случая да се прецени характера и последици от създаденото неприятно преживяване на пострадалата, начина по който го е преживяла, е възприела това неудобство, изпитаните затруднения в ежедневието и. Според постановките на ППВС № 4/1968 г., т. II, размерът на обезщетенията за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Напълно споделяно в практиката на ВС и ВКС е установеното разбиране, че размерът на обезщетенията за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, като това понятие по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението и които подлежат на доказване за всеки конкретен случай. ВС подчертава, че от значение са и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи какъв размер обезщетение по справедливост да присъди за неимуществени вреди. Тези обстоятелства следва да бъдат посочени и доказани от страна на ищците. Справедливото обезщетение по смисъла на чл. 52 ЗЗД предполага намиране от страна на съда на точния паричен еквивалент на болките страданията, емоционалните в случая и психически сътресения, нанесени на пострадалото лице, а справедливо по смисъла на чл. 52 ЗЗД обезщетение е само онзи точен паричен еквивалент не само на болките и страданията, понесени от конкретното увредено лице, но и на всички неудобства, емоционални, физически и психически сътресения, които го съпътстват. В този смисъл е трайно установената практика на ВКС. В конкретния случай всички тези факти и обстоятелства, имащи отношение към определяне размера на справедливото обезщетение за ищцата са установени от събраните по делото доказателства. В резултата на настъпилото произшествие, тя е търпяла в един продължителен период болки и страдания. Тези болки са били изключително силни в периода на лечението, който е продължил до свалянето на ортезата- 45 дни, като в следствие в периода на възстановяване са намалявали и отишумявали. През всичкото това време, движението на ръката е било затруднено. Увреждане, което се лекува дълго и причинява редица неудобства, освен болката, която го съпътства. Силната болка, която безспорно ищцата е изпитала при счупването на ръката и която е продължила да търпи и по време на лечението и възстановяването, е съпроводена с чувството на притеснение и емоционално неудобство и сътресение, поради факта, че през целия период на лечение не е могла сама да се обслужва, сама да изпълнява

елементарни действия в ежедневието си, а е трябвало да разчита на помощта на нейни близки. Личната и хигиена също е била зависима изцяло от тях, което допълнително е внасяло неудобство и притеснение. Такова състояние безспорно, се отразява изключително негативно и на самочувствието на един човек, независимо от неговата възраст. Доколкото няма доказателства, че ръката не се е възстановила след счупването, както и че увреждането не е довело да други или продължаващи здравословни проблеми, съдът намира, че обезщетението, което би покрило в достатъчна степен претърпените от ищцата неимуществени вреди, е в размер на 3 000 лв., като до пълния предявен размер от 7 000 лв., искът се явява неоснователен. Предявеният иск е частичен за сумата от 1 000 лв., то това обезщетение следва да бъде присъдено.

С оглед произнасянето по главния иск, в полза на ищцата, съдът не дължи произнасяне по предявения в условията на евентуалност.

По акцесорните претенции за обезщетение за забава върху всяка от сумите, съдът приема следното: Съгл. разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗЗД, при задължение за непозволено увреждане, длъжникът се смята в забава и без покана, при което следва да се приеме, че за периода от датата на увреждането до изплащане на присъденото обезщетение, ответникът дължи обезщетение за забава. Няма пречка, обаче, да се претендира както законната лихва от датата на исковата молба, така и обезщетение за забава за периода от увреждането до датата на исковата молба, както е в случая, като съдът приема, че акцесорната претенция е основателна.

Поради изхода на спора, ответникът следва да понесе и отговорност за сторените от ищцата разноски, в размер на 354.07 лв.

Въз основа на горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Висш съдебен съвет гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, представляван от Д.Г. – процесуален представител да заплати на С. СТ. Б. ЕГН ***** от гр. Ш., ***** съдебен адрес: гр. Ш., ул. „Д. Войников” № 9-13, офис 13, адвокат С. Б. сумата от 1 000 лв., представляваща обезщетение за причинените на 06.02.2020 година неимуществени вреди, предявена като частичен иск от 3 000 лв., ведно със законната лихва от 06.02.2020 г., на осн. чл.49 от ЗЗД.

ОСЪЖДА Висш съдебен съвет гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, представляван от Д.Г. - процесуален представител да заплати на С. СТ. Б. ЕГН ***** от гр. Ш., ***** съдебен адрес: гр. Ш., ул. „Д. Войников” № 9-13, офис 13, адвокат С. Б., направените по делото разноски в размер на 354.07 лв.

РЕШЕНИЕТО има установително действие в отношенията между Окръжен съд-Шумен и С. СТ. Б. от гр.Ш., а мотивите към решението са задължителни за Окръжен съд-Шумен в отношенията му с Висш съдебен съвет София, на основание чл.223 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от съобщаването му на страните пред Окръжен съд – Търговище.

Съдия при Районен съд – Търговище: _____